GDYNIA

MIASTO MODERNIZMU
CITY OF MODERNISM

unesco
Miejsce Światowego Dziedzictwa

trasa UNESCO

UNESCO trail

Gdynia

Gdynia City Guide app

Modernistyczne Centrum Gdyni
Gdynia Modernist City Centre

Modernistyczne Centrum Gdyni - polskie dziedzictwo, które zachwyciło świat

Gdynia Modernist City Centre - Polish heritage that has captivated the world

Historia Gdyni to niezwykła opowieść o przemianie niewielkiej kaszubskiej wioski i letniska w jedno z najnowocześniejszych miast II Rzeczypospolitej. Pierwsze wzmianki o Gdyni pochodzą z 1253 roku, jednak przez stulecia pozostawała ona spokojną nadmorską osadą. W XIX wieku, wraz z rozwojem kolei i poprawą dostępności komunikacyjnej, Gdynia zaczęła przyciągać coraz więcej letników. Prawdziwy przełom nastąpił jednak po odzyskaniu przez Polskę niepodległości i rozpoczęciu budowy nowoczesnego portu, który miał zapewnić niezależny dostęp do Bałtyku. W 1926 roku Gdynia otrzymała prawa miejskie, a w ciągu zaledwie kilkunastu lat przeobraziła się w tętniące życiem miasto portowe. Dynamiczny rozwój znalazł swoje odbicie w architekturze, w której dominowały wzorce modernistyczne.

The history of Gdynia is an extraordinary tale of the transformation of a small Kashubian village and summer resort into one of the most modern cities of the Second Polish Republic. The first records of Gdynia date back to 1253, but for centuries it remained a quiet coastal hamlet. In the 19th century, with the development of the railways and improved transport links, Gdynia began to attract more and more summer visitors. The real turning point, however, came after Poland regained its independence and construction began on a modern port, which was intended to provide independent access to the Baltic Sea. In 1926, Gdynia was granted city rights, and within just a little over a decade it transformed into a bustling port city. This dynamic development was reflected in its architecture, which was dominated by modernist standards.

W 2026 roku, czyli sto lat po otrzymaniu praw miejskich, Modernistyczne Centrum Gdyni (obszar 87,9 hektara) zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. O jego wyjątkowości świadczą trzy charakterystyczne cechy:

- połączenie tradycyjnych zasad kształtowania struktury urbanistycznej miasta z nowoczesnymi ideami modernizmu: regularna siatka ulic wyznaczyła przestrzenie, które zostały wypełnione modernistycznymi budynkami mającymi zapewniać mieszkańcom bardzo dobre warunki do życia;
- wyjątkowa relacja z morzem, portem i krajobrazem: Gdynia została zaprojektowana jako miasto nadmorskie, dlatego morze stało się ważną częścią jej urbanistycznej kompozycji. Wyjątkowy jest szeroki, sztuczny pirs – Molo Południowe, funkcjonalnie związany z miastem, wchodzący w głąb Morza Bałtyckiego;
- różnorodność połączona ze spójnością: przy budowie Gdyni pracowali architekci reprezentujący różne pokolenia, a inwestorami były najczęściej osoby prywatne, ale też instytucje państwowe i firmy. Poszczególne budynki różnią się formą, wykończeniem i detalem, ale dzięki jednolitemu planowi urbanistycznemu z 1926 roku razem tworzą spójny krajobraz nowoczesnego miasta.

Modernistyczne Centrum Gdyni zachowało swój oryginalny charakter i kluczowe elementy, a tworzące je historyczne budynki pomimo upływu czasu nadal pełnią funkcje, dla których zostały zaprojektowane. Jest to najlepsze potwierdzenie nowoczesności ówczesnych rozwiązań.

In 2026, one hundred years after being granted city rights, Gdynia Modernist City Centre (an area of 87.9 hectares) was inscribed on the UNESCO World Heritage List. Its uniqueness is reflected in three distinctive features:

- a combination of traditional principles of urban planning with modernist ideas: a regular street grid defined spaces which were filled with modernist buildings designed to provide residents with excellent living conditions;
- a unique relationship with the sea, the port, and the landscape: Gdynia was designed as a coastal city, which is why the sea has become an important part of its urban layout. A unique feature is the wide, artificial pier – South Pier – which is functionally integrated with the city and extends out into the Baltic Sea;
- diversity combined with coherence: architects from different generations worked on the construction of Gdynia, and the developers consisted mostly of private individuals, but also included state institutions and companies. The individual buildings differ in form, finish and detail, but thanks to the unified urban plan of 1926, together they form a cohesive landscape of a modern city.

Gdynia Modernist City Centre has retained its original character and key features, and the historical buildings that make up the centre continue, despite the march of time, still fulfil their original intended functions. This is the best evidence of the advancement of the design solutions of that era.

O modernizmie

About modernism

Modernizm to jeden z nurtów architektury światowej XX wieku, który charakteryzował się prostotą, funkcjonalizmem oraz wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych i technologicznych. Modernistyczna architektura miała być przyjazna człowiekowi, czyli zapewniać mieszkańcom i użytkownikom budynków większy komfort życia.

Modernistyczne budynki Gdyni wyróżniają się prostymi, geometrycznymi bryłami, płaskimi dachami i oszczędnymi elewacjami. Ich forma wynika przede wszystkim z funkcji, a elegancja kryje się w proporcjach, grze światła, rytmie elewacji, jakości materiałów i detalu. Architekci zestawiali geometryczne bryły o różnych rozmiarach, wykorzystując wysunięte fragmenty budynków, filary, okna i balkony do podkreślania pionowych i poziomych podziałów elewacji. Dzięki temu budynki zyskiwały rytm, dynamikę i charakterystyczną dla modernizmu lekkość.

Modernism is one of the movements in 20th-century world architecture, characterised by simplicity, functionalism and the use of modern structural and technological solutions. Modernist architecture was intended to be people-friendly, i.e. to provide the inhabitants and users of buildings with greater comfort in their daily lives and at work.

Modernist buildings are characterised by simple, geometric forms, flat roofs and minimalist elevations. Their form is primarily dictated by function, whilst their elegance lies in their proportions, the interplay of light, the rhythm of the elevation, the quality of the materials and the detail. The architects combined geometric forms of various sizes, using protruding sections of the buildings, pillars, windows and balconies to emphasise the vertical and horizontal divisions of the elevation. This gave the buildings a sense of rhythm, dynamism and the lightness characteristic of modernism.

Elegancję modernistycznych budynków uzyskiwano również dzięki użyciu charakterystycznych materiałów. Na elewacjach stosowano materiały wykończeniowe takie jak różnego rodzaju tynki, czasem płyty kamienne i płytki ceramiczne, których faktura i kolor same w sobie stawały się ozdobą. Łączono jasne, stonowane kolory z ciemniejszymi barwami, a kontrast ten wykorzystywano m.in. do podkreślania poziomych lub pionowych podziałów fasad oraz akcentowania wejść do budynków, a także zestawiania ciemnych portali z jasnymi elewacjami wyższych kondygnacji.

Nowoczesność przejawiała się nie tylko w formie budynków, lecz także w ich wyposażeniu i funkcjonalności. Coraz częściej obiekty posiadały instalacje elektryczne, centralne ogrzewanie, bieżącą wodę, windy, garaże oraz inne udogodnienia podnoszące komfort życia.

The elegance of modernist buildings was also achieved through the use of specific materials. Finishing materials such as various types of plasterwork, and sometimes stone slabs and ceramic tiles, were used on the elevations; their texture and colour became decorative elements in their own right. Light, subdued colours were combined with darker hues, and this contrast was used, among other things, to emphasise the horizontal or vertical divisions of the façades and to highlight building entrances, as well as to juxtapose dark portals with the light elevations of the upper storeys.

Innovation was evident not only in the form of the buildings, but also in the amenities and functionality. Increasingly, buildings were fitted with electrical systems, central heating, running water, lifts, garages and other comforts that enhanced the quality of life.

Jedną z najważniejszych zmian było zastosowanie konstrukcji żelbetowej, dzięki czemu ściany nie musiały już pełnić funkcji nośnej. Umożliwiło to swobodniejsze kształtowanie wnętrz oraz stosowanie znacznie większych okien. Wielkie przeszklenia zapewniały lepszy dostęp do naturalnego światła i sprawiały, że wnętrza stawały się jaśniejsze i bardziej komfortowe.

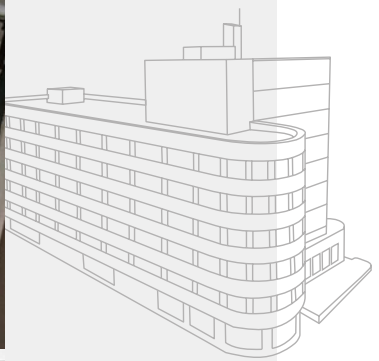
One of the most significant changes was the use of reinforced concrete structures, which meant that walls no longer had to act as load-bearing elements. This allowed for greater freedom in interior design and the use of much larger windows. This solution provided better access to natural light and made the interiors brighter and more comfortable.

Trasa UNESCO – Modernistyczne Centrum Gdyni

UNESCO Trail – Gdynia Modernist City Centre

Ma około 3,5 km długości. Rozpoczyna się na Placu Konstytucji, przy dworcu kolejowym Gdynia Główna. Trasa kończy się przy Basenie Żeglarskim im. gen. Mariusza Zaruskiego i Plaży Śródmieście. Prowadzi przez najważniejsze osie i miejsca związane z Modernistycznym Centrum Gdyni.

It is approximately 3.5 km long. It begins at Konstytucji Square, next to Gdynia Główna Railway Station. The route ends at General Mariusz Zaruski Sailing Basin and City Centre Beach. It leads through the most important axes and sites associated with Gdynia Modernist City Centre.

Trasa UNESCO – Modernistyczne Centrum Gdyni
dystans: ok. 3.5 km • czas przejścia: ok. 2 h

UNESCO Trail – Gdynia Modernist City Centre
distance: approx. 3.5 km • walking time: approx. 2 h

Plac Konstytucji / Konstytucji Square

Plac Konstytucji stał się jednym z ważnych punktów wyjścia dla planowania nowoczesnej Gdyni. Projektanci, Roman Feliński i Adam Kuncewicz, wykorzystali go jako element wyznaczający położenie i orientację innych części miasta.

Konstytucji Square became one of the key starting points for the planning of modern Gdynia. The architects Roman Feliński and Adam Kuncewicz used it as a reference point for determining the location and orientation of other parts of the city.

1 **Dworzec kolejowy Gdynia Główna** / Gdynia Główna Railway Station

Plac Konstytucji 1 / 1 Konstytucji Square,
proj./design by Wacław Tomaszewski, 1957

Obecny budynek dworca tworzą dwie bryły: niższa mieszcząca ogólnodostępną przestrzeń dworca oraz wyższa z częścią biurową. Wnętrza dworca zdobią interesujące mozaiki przedstawiające gdyński port, dwa biegnące pegazy i uskrzydlone koło – symbol kolei – oraz morską florę i faunę, a także maszty żaglowców. Warto przyjrzeć się również kasetonowym sufitom, okładzinom ścian, mozaikowej posadzce wykonanej z różnych rodzajów kamienia i drewnianym detalom. W restauracji dworcowej natomiast znajdują się ciekawe malowidła.

The current station building comprises two sections: a lower one housing the public areas of the station, and a taller one containing the office space. The station's interiors are adorned with interesting mosaics depicting the port of Gdynia, two galloping Pegasus figures and a winged wheel – the symbol of the railway – as well as marine flora and fauna, and the masts of sailing ships. It is also worthwhile to take a closer look at the coffered ceilings, the wall cladding, the mosaic floor made from various types of stone, and the wooden details. The station restaurant, meanwhile, features several interesting paintings.

2 **Sąd Rejonowy** / District Court

Plac Konstytucji 5 / 5 Konstytucji Square
proj./design by Tadeusz Sieczkowski, Zbigniew Karpiński, Roman Sołtyński, 1936

Budynek sądu jest jednym z najciekawszych modernistycznych obiektów publicznych Gdyni. Jego bryła biegnie po łagodnym łuku, a we wnętrzach zachowały się elementy oryginalnego wyposażenia i wystroju, są to m.in. posadzki z płyt lastrykowych, filary z okładziną stiukową imitującą marmur, drewniane meble oraz część oryginalnej stolarki drzwiowej. Budynek nigdy nie zmienił swojej pierwotnej funkcji – nadal jest siedzibą sądu.

The court building is one of the most interesting modernist public buildings in Gdynia. Its structure follows a gentle curve, and the interiors retain elements of the original fittings and décor, including terrazzo floors, pillars clad in stucco imitating marble, wooden furniture, and some of the original door woodwork. The building has never changed its original function – it remains the seat of the court.

3 Zespół Miejskiej Hali Targowej / City Market Hall Complex

ul. Wójta Radtkego 36/38 / 36/38 Wójta Radtkego Street,
proj./design by Jerzy Müller, Stefan Reychman, 1938

Kompleks ten uważany jest za jeden z ciekawszych zespołów polskiej architektury okresu międzywojennego. Najbardziej charakterystyczna jest tzw. hala łukowa, której unikalną szkieletową konstrukcję tworzy dziewięć potężnych stalowych łuków, każdy o rozpiętości około 35 metrów. Duże przeszklenia wypełniają przestrzeń światłem i nadają konstrukcji lekkość. Uzupełnieniem kompleksu jest niższa tzw. hala płaska, a także rampy wyładowcze oraz niewielka, oddzielona architektonicznie hala rybna. We wnętrzach zachowały się oryginalne posadzki z płytek ceramicznych. Hale targowe do dziś pełnią swoją pierwotną funkcję. W hali łukowej mieści się ponadto Muzeum Kameralne poświęcone historii obiektu, a w jej podziemiach działa stowarzyszenie *Halo Kultura*.

The complex is regarded as one of the most interesting examples of Polish architecture from the interwar period. Its most distinctive feature is the so-called arched hall, with a unique framework structure comprising nine massive steel arches, each with a span of approximately 35 metres. Large glazed areas fill the space with light and lend the structure a sense of lightness. The complex is complemented by a lower, so-called 'flat hall', as well as unloading ramps and a small, architecturally separate fish market. Inside, the original ceramic tile floors have been preserved. The market halls still serve their original purpose today. The arched hall also houses the Kameralne Museum, dedicated to the history of the building, with the *Halo Kultura* community operating in its basement.

Ulica Starowiejska /Starowiejska Street

Dzisiejsza ulica Starowiejska to jeden z najbardziej czytelnych śladów wiejskiego etapu rozwoju Gdyni. Prowadzi w dużej mierze śladem dawnej, krętej drogi, dlatego ma nieregularny przebieg. Do dziś przetrwało tu kilka domów, które przypominają o dawnej zabudowie, a najbardziej charakterystycznym z nich jest Dom Abrahama (ul. Starowiejska 30), w którym w latach 1920-1923 mieszkał wybitny działacz kaszubski, Antoni Abraham.

Today's Starowiejska Street is one of the clearest reminders of Gdynia's rural past. It largely follows the route of the old, winding road, which is why it has an irregular course. Several houses have survived to this day, serving as a reminder of the former development, the most distinctive of which is Abraham's House (30 Starowiejska Street), where the prominent Kashubian activist Antoni Abraham lived between 1920 and 1923.

Główna oś kompozycyjna Gdyni (miasto – morze) / Gdynia's main compositional axis (city – sea)

To wyjątkowe założenie urbanistyczne prowadzące w kierunku morza. Zwarta zabudowa ulicy 10 Lutego stopniowo ustępuje szerokiej przestrzeni Skweru Kościuszki, a następnie otwartej i nadmorskiej Alei Jana Pawła II wytyczonej wzdłuż Mola Południowego. Oś otwiera panoramiczny widok na morze i jest symbolem Gdyni. Zachowane przy ulicy budynki dokumentują kolejne fazy powstawania miasta, od małych wolnostojących pensjonatów i willi z czasów letniska, poprzez modernistyczne kamienice, aż po współczesne obiekty.

It is a unique urban layout leading towards the sea. The dense development along 10 Lutego Street gradually gives way to the spacious Kościuszki Square, and then to the open, coastal Jana Pawła II Avenue, which runs alongside South Pier. The axis offers a panoramic view of the sea and is a symbol of Gdynia. The buildings that have been preserved along the street bear witness to the successive phases of the city's development, from small detached guesthouses and villas dating from the resort era, through modernist apartment houses, to contemporary constructions.

Budynek biurowy ZUS / Social Insurance Institution (ZUS) Office Building

obecnie siedziba Urzędu Miasta / currently a seat of Gdynia City Hall
ul. 10 Lutego 24 / no. 24, 10 Lutego Street
proj./design by Roman Piotrowski, 1936

4

Budynek tworzą trzy bryły o różnej wysokości, zestawione w dynamiczną całość: pięciopiętrowe skrzydło z obłym narożnikiem od ul. 10 Lutego, parterowe niewielkie skrzydło od ul. 3 Maja i nieco cofnięty blok o siedmiu piętrach. Jasną, gładką elewację przecinają szerokie pasy okien, a ciemny granit parteru kontrastuje z jasnym wapieniem pińczowskim wyższych kondygnacji. W przyziemiu budynku mieściły się sklepy i jedna z najsłynniejszych gdyńskich kawiarni „Cafe Bałtyk", w której do kwietnia 1939 roku odbywały się słynne „wieczory czwartkowe". Obecnie znajduje się tu Urząd Miasta wraz z Miejską Informacją Turystyczną i **Centrum Modernizmu**, w którym można otrzymać materiały informacyjne o trasach po modernistycznej Gdyni.

The building comprises three sections of varying heights, arranged to form a dynamic whole: a five-storey wing with a rounded corner facing 10 Lutego Street, a small single-storey wing facing 3 Maja Street, and a slightly set-back block with seven storeys. The light-coloured, smooth elevation is interspersed with wide ribbons of windows, whilst the dark granite of the ground floor contrasts with the light-coloured Pińczów limestone of the upper storeys. The ground floor of the building housed shops and one of Gdynia's most famous cafés, 'Café Bałtyk', where the famous 'Thursday evenings' were held until April 1939. The building currently houses the city hall, along with the City Tourist Information Centre and the **Centre of Modernism**, where visitors can obtain informational materials on walking tours around modernist Gdynia.

Budynek mieszkalny Funduszu Emerytalnego Pracowników Banku Gospodarstwa Krajowego tzw. Bankowiec / Residential House of the Pension Fund of the Employees of the National Development Bank, known as 'Bankowiec'

5

ul. 3 Maja 27-31 / no. 27-31, 3 Maja Street, proj./design by Stanisław Ziołowski, 1935-1939

Bankowiec, był jednym z najbardziej luksusowych budynków mieszkalnych przedwojennej Gdyni. Wyposażono go m.in. w pierwszy w Gdyni garaż podziemny. Elegancję wejścia głównego podkreślają niewielkie ceramiczne płytki, zwane gorsecikami, od charakterystycznego kształtu przypominającego gorset. Wnętrze budynku zachwyca zachowanymi detalami, które pokazują, jak ważna dla architektów modernistycznych była nie tylko funkcjonalność, ale także jakość i estetyka codziennej przestrzeni. W podziemiu budynku działa **Mini Muzeum Bankowiec**, którego kustoszem jest Maria Piradoff-Link. Zwiedzanie możliwe jest wyłącznie po wcześniejszym umówieniu (fb/minimuzeum.bankowiec).

'Bankowiec' was one of the most luxurious residential buildings in pre-war Gdynia. Among other features, it was equipped with Gdynia's first underground car park. The elegance of the main entrance is emphasised by small ceramic tiles, known as 'gorseciki' ('corsets'), so named for their distinctive shape resembling a corset. The interior delights with its preserved details, which demonstrate how important not only functionality but also the quality and aesthetics of everyday spaces were to modernist architects. The 'Mini Muzeum Bankowiec' operates in the building's basement, with Maria Piradoff-Link serving as its curator. Visits are by appointment only (fb/minimuzeum.bankowiec).

Gdyńska architektura wyróżnia się również silnymi odwołaniami do morza, jest to tak zwany styl okrętowy. Niektóre budynki wyglądają niczym statki zacumowane na lądzie, np. Bankowiec z zaokrągloną wieżyczką. Poziome pasy okien i loggie przypominają pokłady, a okrągłe okna od strony podwórza – okrętowe bulaje. Z kolei dwie najwyższe kondygnacje zostały uskokowo cofnięte, co nawiązuje do układu pokładów statku, jednocześnie optycznie zmniejsza bryłę budynku.

Gdynia's architecture is also characterised by strong references to the sea – this is known as the Streamline Moderne. Some buildings look just like ships moored on land, such as 'Bankowiec', with its rounded turret. The horizontal bands of windows and loggias resemble the ship's deck, while the round windows facing the courtyard look like portholes. In turn, the two uppermost storeys are slightly recessed, which visually reduces the building's bulk.

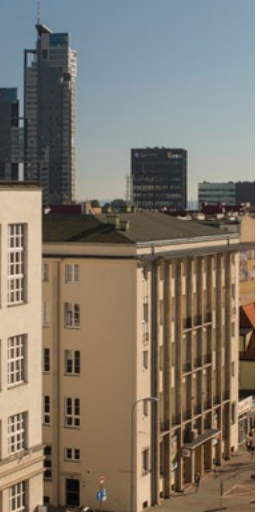
6

Urząd Pocztowo-Telegraficzny (Poczta Polska) / Post and Telegraph Office

ul. 10 Lutego 10 / no. 10, 10 Lutego Street, proj./design by Julian Puterman-Sadłowski, Antoni Miszewski, 1929, rozbudowa / expanded 1937

To najwcześniejszy budynek użyteczności publicznej w śródmieściu Gdyni wzniesiony w stylu modernistycznym, który do dziś pełni swoją pierwotną funkcję. Już w chwili powstania wyróżniał się nowoczesnością i reprezentacyjnym charakterem z jasną elewacją i wydatnymi przeszkleniami w formie rytmicznych rzędów, ogromnych prostokątnych okien. Ówczesne wyposażenie było bardzo nowoczesne, urząd posiadał m.in. automatyczną centralę telefoniczną oraz elektryczną rozdzielnię listów.

It is the earliest public building in the city centre of Gdynia to have been constructed in the modernist style, and it still serves its original purpose today. Even at the time of its construction, it stood out for its modernity and impressive character, with a light-coloured elevation and expansive glazing in the form of rhythmic rows of huge rectangular windows. The equipment at the time was very modern; the office was fitted with, i.a., an automatic telephone exchange and an electric mail sorting system.

Bank Gospodarstwa Krajowego / National Development Bank (BGK)

7

ul. 10 Lutego 8 / no. 8, 10 Lutego Street,
proj./design by Konstanty Jakimowicz, 1929

Bank Gospodarstwa Krajowego odgrywał w międzywojennej Polsce olbrzymią rolę w rozwoju miast. Ze środków BGK finansowano w Gdyni rozwój portu, budowę budynków administracji publicznej, a także modernizację placów i ulic miejskich. Bryła budynku jest prosta, wyróżnia ją układ rytmicznych pilastrów wykonanych z masywnych bloków kamiennych oraz prosty żelbetowy gzyms. Całość projektu dopełniają elementy stalowe, w tym wydatne kraty, a także maszty flagowe.

In interwar Poland, National Development Bank (BGK) played a huge role in urban development. BGK funds were used in Gdynia to finance the development of the port, the construction of public administration buildings, and the modernisation of squares and streets. The building's form is simple, distinguished by a pattern of rhythmic pilasters made of massive stone blocks, and a simple reinforced concrete cornice. The design is complemented by steel elements, including prominent grilles and flagpoles.

Kamienica Bolesława i Genowefy Orłowskich / Bolesław and Genowefa Orłowski Apartment House

8

ul. 10 Lutego 5 / no. 5, 10 Lutego Street,
proj./design by Zbigniew Kupiec, Stanisław Ziołowski, 1935

Jest to luksusowa kamienica narożna, której jasna elewacja została urozmaicona kontrastującymi brązowymi gzymsami i zróżnicowaną fakturą. We wnętrzu (dostępnym tylko dla mieszkańców) mieści się reprezentacyjna klatka schodowa z wachlarzowym układem schodów, a także mozaikowymi posadzkami ułożonymi z wielobarwnych płytek terakotowych, tzw. irysków.

This is a luxurious corner apartment house, with light-coloured outer walls enhanced by contrasting brown cornices and varied textures. Inside (accessible only to residents) is a grand staircase with a fan-shaped layout, as well as mosaic floors laid with multicoloured terracotta tiles, known as 'iryski' ('toffy tiles').

Kamienica Augustyna Krauzego tzw. Dom Burmistrza / Augustyn Krauze Apartment House, known as the 'Mayor's House'

9

ul. Abrahama 25 / 25 Abrahama Street,
proj./design by eng. arch. Stanisław Świątkiewicz, 1928

Jest to niepozorna, niska kamieniczka, która nie przypomina nowoczesnych modernistycznych budynków. Wybudował ją pierwszy burmistrz miasta Gdyni – Augustyn Krauze. W przestrzeni zlokalizowanej na parterze Mirosław Studniak otworzył tzw. Dom Burmistrza, czyli klimatyczną galerię, w której organizowane są spotkania, prelekcje i warsztaty związane z ochroną zabytków i promocją gdyńskiego modernizmu.

It is an inconspicuous, low-rise townhouse that bears no resemblance to modernist buildings. It was built by the first mayor of Gdynia, Augustyn Krauze. In the space on the ground floor, Mirosław Studniak has opened the so-called Mayor's House, an atmospheric gallery where meetings, talks and workshops relating to the preservation of historic buildings and the promotion of Gdynia's modernism are held.

Kamienica Izraela Reicha i Wolfa Birnbauma / Izrael Reich and Wolf Birnbaum Apartment House

10

ul. Abrahama 28 / 28 Abrahama Street,
proj./design by Edward Fuhrschmied, 1936

Jest to jedna z najbardziej nowoczesnych i elegancko wyposażonych kamienic modernistycznych Gdyni. Budynek wyposażony został w szereg udogodnień i nowoczesnych rozwiązań. W reprezentacyjnej sieni i klatce schodowej zastosowano lastryko w eleganckiej kolorystyce bieli, czerni i szarości.

This is one of the most modern and elegantly fitted modernist apartment houses in Gdynia. The building has been equipped with a range of amenities and modern features. The impressive entrance hall and staircase are finished in terrazzo, in an elegant palette of white, black and grey.

Ulica Świętojańska / Świętojańska Street

Ulica Świętojańska o długości 1866 metrów jest starym, pochodzącym jeszcze z czasów średniowiecza traktem, który łączył niegdyś Gdańsk z Oksywiem (obecnie dzielnicą Gdyni, wcześniej niezależną wsią). Ulica Świętojańska wraz z Placem Kaszubskim i ulicą Portową tworzy drugą najważniejszą oś urbanistyczną śródmieścia Gdyni tzw. główną oś handlową. Jej przebieg wyznacza niemal prostą linię z północy na południe, która łączy port z centrum miasta.

Świętojańska Street, 1,866 metres long, is an old road dating back to medieval times, which once linked Gdańsk with Oksywie (formerly an independent village, now a district of Gdynia). Świętojańska Street, Kaszubski Square and Portowa Street, form the second most important urban axis in Gdynia's city centre – the so-called main commercial axis. It runs in an almost straight line from north to south, linking the port with the city centre.

11

Kamienica firmy PAGED / PAGED Apartment House

ul. Świętojańska 44 / 44 Świętojańska Street, proj./design by Jan Bochniak, 1934

Był to jeden z pierwszych w Gdyni domów biurowo-mieszkalnych, zbudowany z inicjatywy Polskiej Agencji Eksportu Drewna. Kamienica wyróżnia się prostotą i monumentalnością. Szczególną uwagę przyciąga uskokowy narożnik, podwyższony o jedną kondygnację i zwieńczony tarasem. Architekt Jan Bochniak zastosował kontrastujące lizeny do podkreślenia pionowego podziału elewacji. Zestawiono je z poziomymi rzędami okien, tworząc charakterystyczny rytm fasady.

It was one of the first mixed-use office and residential buildings in Gdynia, constructed on the initiative of the Polish Wood Export Agency. Particular attention is drawn to the recessed corner, raised by one storey and crowned with a terrace. The architect Jan Bochniak emphasised the vertical division of the elevations by means of contrasting lesenes. These were juxtaposed with horizontal rows of windows, creating the façade's distinctive rhythm.

12

Kamienica Franciszki Glasenappowej / Franciszka Glasenapp Apartment House

ul. Świętojańska 42 / 42 Świętojańska Street, proj./design by Tadeusz Jędrzejewski, 1938

Kamienica ta łączy prostotę formy z ciekawymi rozwiązaniami przestrzennymi. Na szczególną uwagę zasługuje asymetrycznie ukształtowany narożnik z zaokrąglonymi balkonami, wspartymi na smukłych filarach. Ostatnią kondygnację cofnięto względem linii fasady, co nadaje budynkowi lekkość i podkreśla jego geometryczną kompozycję.

This apartment house combines simplicity of form with interesting spatial solutions. Particularly noteworthy is the asymmetrically shaped corner with its rounded balconies, supported by slender pillars. The top storey is recessed from the façade line, which adds lightness to the building and emphasises its geometric composition.

13 Gdynia Modernizm InfoBox / Gdynia Modernism InfoBox

ul. Świętojańska 30 / 30 Świętojańska Street,
proj./design by Jacek Droszcz, 2013

Znajduje się tu ogromna makieta śródmieścia Gdyni o rozmiarach 8 x 4 m. Na makiecie podświetlony został obszar Modernistycznego Centrum Gdyni, które w lipcu 2026 roku zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

This is where one can find a large scale model of Gdynia city centre, measuring 8 x 4 metres. The model highlights the area of Gdynia Modernist City Centre, which was inscribed on the UNESCO World Heritage List in July 2026.

Dzielnica Reprezentacyjna / Grand District

Dzielnicę Reprezentacyjną, czyli najbardziej symboliczną przestrzeń miasta zaprojektowaną jako wielkie otwarcie Gdyni na morze, tworzy Molo Południowe oraz Basen Żeglarski. To właśnie tutaj główna oś miasta, biegnąca od ulicy 10 Lutego, wychodzi sztucznym pirsem o długości 630 metrów w głąb morza.

The Grand District – city's most symbolic area, designed to mark Gdynia's grand opening onto the sea – comprises South Pier and the Sailing Basin. It is here that the city's main axis, running from 10 Lutego Street, extends out into the sea via a 630-metre-long artificial pier.

14 Kamienica Adama Jurkowskiego / Adam Jurkowski Apartment House

Skwer Kościuszki 16 / 16 Kościuszki Square,
proj./design by Zbigniew Kupiec, Tadeusz Kossak, 1938

Jest to pięciopiętrowa kamienica wzniesiona dla Adama Jurkowskiego, farmaceuty i profesora Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jasną, prostą fasadę zdobią żółte ceramiczne płytki oraz charakterystyczne okna wstęgowe, biegnące przez całą szerokość budynku. Zostały one osadzone w kontrastujących ciemnych ramach w smukłych filarkach z czarnego lastryka. Nowoczesność kryła się również we wnętrzu. Apartamenty były wyjątkowo przestronne i luksusowe, wyposażone w centralne ogrzewanie.

It is a five-storey apartment house built for Adam Jurkowski, a pharmacist and professor at Adam Mickiewicz University in Poznań. The light-coloured, simple façade is adorned with yellow ceramic tiles and distinctive ribbon windows running the full width of the building. These are set within contrasting dark frames in slender pilasters of black terrazzo. Modernity was also evident inside. The flats were exceptionally spacious and luxurious, and equipped with central heating.

15

Kamienica Zygmunta Peszkowskiego / Zygmunt Peszkowski Apartment House

Skwer Kościuszki 14 / 14 Kościuszki Square,
proj./design by Włodzimierz Prochaska, Stanisław Odyniec Dobrowolski, 1929

Kamienica należała do Zygmunta Peszkowskiego, dyrektora Stoczni Gdańskiej i była jedną z pierwszych wysokich, modernistycznych budowli przy Skwerze Kościuszki. Cechuje ją prosta bryła, płaski dach, duże okna i kontrastowe kolory. Na każdym piętrze kamienicy znajdowały się dwa przestronne mieszkania zaprojektowane zgodnie z nowoczesnymi zasadami dbałości o komfort życia. Budynek od początku łączył funkcje mieszkalne i handlowe. Mieściły się tu m.in. cukiernia i kawiarnia Esplanade, kino Bajka, bank i stacja pogotowia ratunkowego. Od lat 90. XX w. ponownie pełni funkcje handlowe i bankowe.

The apartment house belonged to Zygmunt Peszkowski, director of the Gdańsk Shipyard, and was one of the first tall, modernist buildings on Kościuszki Square. It is noted for its simple form, flat roof, large windows and contrasting colours. On each floor of the building, there were two spacious flats designed in accordance with modern principles of comfortable living. From the very beginning, the building combined residential and commercial functions. It housed, amongst other things, the 'Esplanade' patisserie and café, the 'Bajka' cinema, a bank and an ambulance station. Since the 1990s, it has once again served commercial and banking purposes.

Kamienica Stanisława Pręczkowskiego / Stanisław Pręczkowski Apartment House

16

Skwer Kościuszki 10/12 / 10/12 Kościuszki Square,
proj./design by Tadeusz Jędrzejewski, 1930-1937

Ta okazała kamienica, która należała do inżyniera z Wejherowa, Stanisława Pręczkowskiego, jest jednym z pierwszych przykładów nawiązania do morskiego charakteru Gdyni. Zastosowano tu motywy inspirowane architekturą okrętową, czego najbardziej charakterystycznym elementem jest zaokrąglony narożnik. Opływowe formy zestawiono z prostymi, geometrycznymi bryłami, regularnym rytmem okien i balkonów oraz płaskim dachem. W latach 30. XX wieku na parterze budynku działało kino Polonia, a po II wojnie światowej – kino Goplana, które dzisiaj już nie istnieje.

This impressive apartment house, which belonged to Stanisław Pręczkowski, an engineer from Wejherowo, is one of the earliest examples of references to Gdynia's maritime character. Motifs inspired by naval architecture were incorporated here, the most distinctive feature being the rounded corner. Streamlined forms are juxtaposed with simple, geometric volumes, a regular rhythm of windows and balconies, and a flat roof.
In the 1930s, the 'Polonia' cinema operated on the ground floor of the building, and after the Second World War, the 'Goplana' cinema, which no longer exists today.

Dom Żeglarza Polskiego / Polish Sailor'sHouse

17

obecnie Wydział Nawigacyjny Uniwersytetu Morskiego w Gdyni / currently the Faculty of Navigation at the Gdynia Maritime University
Al. Jana Pawła II 3 / 3 Jana Pawła II Avenue,
proj./design by Bogdan Damięcki, Tadeusz Sieczkowski, 1939

Jeden z najbardziej charakterystycznych i reprezentacyjnych budynków Gdyni, który składa się z trzech części. Najwyższa środkowa część nawiązuje do stylistyki okrętowej – zaokrąglona nadbudówka z daszkiem przypomina mostek kapitański. W części północnej zbudowano kryty basen. Dom Żeglarza miał pełnić funkcję centrum polskiego żeglarstwa, jednak wybuch II wojny światowej zniweczył te plany. Za budynkiem rozciąga się Basen Żeglarski im. gen. Mariusza Zaruskiego – reprezentacyjny akwen o wymiarach 260 x 130 m. Jego obecność podkreśla morski charakter Gdyni jako nowoczesnego miasta otwartego na morze.

One of Gdynia's most distinctive and iconic buildings which consists of three sections: the tallest central section draws on naval design, being rounded in shape, with a superstructure and a canopy styled to resemble a captain's bridge. An indoor swimming pool was built in the northern section. The Sailor's House was intended to serve as the centre of Polish sailing, but the outbreak of the Second World War disrupted these plans. Behind the building lies the General Mariusz Zaruski Sailing Basin, a prestigious body of water measuring 260 by 130 metres. Its presence emphasises Gdynia's maritime character as a modern city open to the sea.

Akwarium Gdyńskie – dawna Stacja Morska / Gdynia Aquarium – former Maritime Station

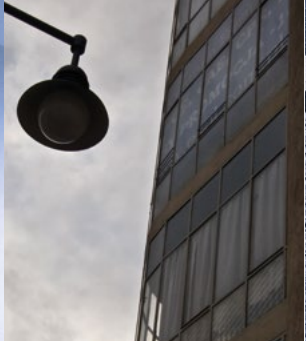
18

Al. Jana Pawła II 1 / 1 Jana Pawła II Avenue,
proj./design by Leonard Tomaszewski, Juliusz Żakowski, Lech Zaleski, 1939,
rozbudowa/development 1960

To jedna z najchętniej odwiedzanych placówek edukacyjnych w Polsce, prezentująca świat roślin i zwierząt wodnych. Budynek powstał na bazie przedwojennej koncepcji kompleksu poświęconego morzu. W 1938 roku ukończono tu Stację Morską, a po wojnie rozbudowano ją o muzeum i akwarium.

It is one of the most popular educational facilities in Poland, showcasing the world of aquatic plants and animals. The building was constructed according to a pre-war design for a complex focused on the sea. The Maritime Station was completed here in 1938, and after the war it was expanded to include a museum and an aquarium.

Jeśli złapałeś architektonicznego bakcyla, wędruj dalej

If you have caught the architectural bug, keep going

Trasy Gdyńskiego Szlaku Modernizmu zapraszają do bardziej pogłębionego poznawania dziedzictwa gdyńskiego modernizmu. Fani architektury mogą skorzystać z kilku tras prowadzących nie tylko po centrum, ale też zaglądających do willowej zabudowy Kamiennej Góry, Działek Leśnych, osiedli na Wzgórzu Św. Maksymiliana czy Redłowa.

The routes of the Gdynia Modernism Trail encourage visitors to explore Gdynia's modernist heritage in greater depth. Architecture enthusiasts can choose from several routes that not only lead through the city centre itself, but also take in the villa districts of Kamienna Góra and Działki Leśne, as well as the housing estates within the districts of Wzgórze Świętego Maksymiliana and Redłowo.

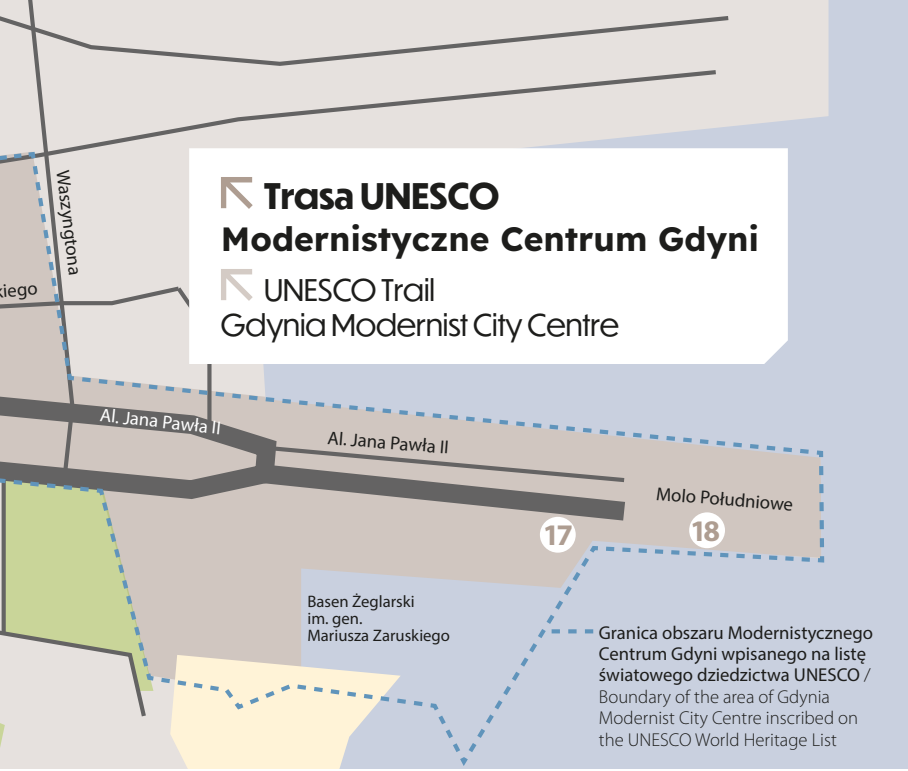
Trasy Gdyńskiego Szlaku Modernizmu
The routes of the Gdynia Modernism Trail

modernizmgdyni.pl

1. **Dworzec kolejowy Gdynia Główna** / Gdynia Główna Railway Station
2. **Sąd Rejonowy w Gdyni** / Gdynia District Court
3. **Zespół Miejskiej Hali Targowej** / City Market Hall Complex
4. **Budynek biurowy ZUS - obecnie Urząd Miasta Gdyni / Centrum Modernizmu w Gdyni** / Former ZUS (Social Insurance Institution) building – currently Gdynia City Hall / Centre of Modernism in Gdynia
5. **Budynek mieszkalny Funduszu Emerytalnego Pracowników Banku Gospodarstwa Krajowego tzw. Bankowiec** / Residential House of the Pension Fund of the Employees of the National Development Bank, known as 'Bankowiec'
6. **Urząd Pocztowo-Telegraficzny** / Postal and Telegraph Office
7. **Bank Gospodarstwa Krajowego** / Former National Development Bank
8. **Kamienica Bolesława i Genowefy Orłowskich** / Bolesław and Genowefa Orłowski Apartment House

9. **Kamienica Augustyna Krauzego tzw. Dom Burmistrza** / Augustyn Krauze Apartment House, known as the 'Mayor's House'
10. **Kamienica Izraela Reicha i Wolfa Birnbauma** / Reich and Birnbaum Apartment House
11. **Kamienica firmy PAGED** / PAGED Apartment House
12. **Kamienica Franciszki Glasenappowej** / Franciszka Glasenapp Apartment House
13. **Gdynia Modernizm InfoBox** / Gdynia Modernism InfoBox
14. **Kamienica Adama Jurkowskiego** / Adam Jurkowski Apartment House
15. **Kamienica Zygmunta Peszkowskiego** / Zygmunt Peszkowski Apartment House
16. **Kamienica Stanisława Pręczkowskiego** / Stanisław Pręczkowski Apartment House
17. **Dom Żeglarza Polskiego – obecnie Wydział Nawigacyjny Uniwersytetu Morskiego w Gdyni** / Polish Sailor's House – currently the Faculty of Navigation at the Gdynia Maritime University
18. **Akwarium Gdyńskie – dawna Stacja Morska** / Gdynia Aquarium – former Maritime Station

gdyński szlak modernizmu

Gdyński Szlak Modernizmu
Gdynia Modernism Trail
modernizmgdyni.pl
FB/ModernizmGdyni

Weekend Architektury
Architectural Weekend
weekendarchitektury.pl

Mini Muzeum Bankowiec
FB/minimuzeum.bankowiec
zwiedzanie dla grup po wcześniejszym uzgodnieniu / group visits booking in advance

Informacja Turystyczna / Centrum Modernizmu
Tourist Information / Centre of Modernism
Gdynia, ul. 10 Lutego 24
+48 585 278 292
+48 785 175 708
e-mail: it@gdynia.pl
FB/informacjaturystycznagdynia

visit.gdynia.pl